

МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА № 1 с. КЫЗЫЛ-МАЖАЛЫК»

ул. Чургуй-оола д.42 с. Кызыл-Мажалык, Барун-Хемчикского кожууна Республики Тыва, 668040,
e-mail: _tyva_school_107@mail.ru, сайт <https://school1-barun.rtyva.ru/>

«Рассмотрено»

Руководитель МО

 С.Б. Хомушку

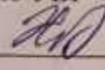
Протокол №1 от «28»

августа 2023 г.

«Согласовано»

Заместитель директора

по УВР

 А.С. Ооржак

«28» 08 2023 г.

«Утверждено»

В.Н. Ондар

«28» 08 2023 г.

Рабочая программа по учебному предмету
«Тувинский (родной) язык»
для обучающихся 8 классов
(уровень освоения базовый)

Учитель: Хомушку С.Б., Ооржак А.С., Саая С. С.

Квалификационная категория: высшая

2023- 2024 учебный год

8-ки класстың тыва дыл кичээлиниң календарь-тематиктиг планы

Тургузукчузу: Александра К. Ойдан-оол,Ш. Ч. Сат,Н.Д.Сувандии

Ному: 8 кл. ниити ооредилге черлеринге /М.Д.Биче-оол, Д.А.Монгуш,М.В.Бавуу-Сюрюн.Тыва дыл. Кызыл 2001г.. –2-е издание.

Ооредилге планы-биле шупту- 70 шак, Неделяда -2 шак

Кирилде кичээл-1 шак

7 класска ооренген чуулдерни катаптаары-12 шак (оон иштинден 1 хыналда ажыл)

Тускайлаан кижигуннерлиг домактар -14(оон иштинден 1 хыналда ажыл)

Дорт болгаш доора чугаа -7 (оон иштинден 1 хыналда ажыл)

Нарын домак дугайында билиг--1 шак (оон иштинден 1 хыналда ажыл)

ЧНД.Чагырышпаан нарын домактар дугайында 2 билиг -5 шак (оон иштинден 1 хыналда ажыл)

Чагырышкан нарын домактар -4 шак

Тайылбыр домактарнын янзылары –17 шак (оон иштинден 1 хыналда ажыл)

Нарын домактарга будун чартык сек, ийи сек,тире -4 шак(оон иштинден 1 хыналда ажыл)

Чыл дургузунда ооренгенин катаптаары 6 шак. . I-улдун-17 шак. (ХЧС-1 ш) II улдун-14 шак. (ХЧС-3 ш) III улдун-24 шак (ХЧС-1 ш) . IV улдун-15 шак.(ХЧС-1 шак)

№	Кичээлдин темазы.	шагы	Кичээлдин чугула билиглери	Онаалга
1	Тыва бижиктиң тывылганы.	1	Ном-биле таныжылга, оон тургузуу, тыва дылдын унелели, делегей дыдарынын аразында туружу	Пар1 М-3
2	Эдеринчилер, оларнын шын бижилгези.	1	Дылдын кол адырларын, СК болгаш домак СК-да, домакта состернин холбаазын тодарадып билири.	Чечен чогаал номундан эдеринчилерлиг домактар тывар
3	Эвилелдернин болуктери болгаш шын бижилгези.	1	Ийи болгаш чангыс чугула кезинуннуг домактар, медээ, айтырыг, алгы домактарын ылгаары, сайгарары	Чечен чогаал номундан эвилелдерлиг домактар тывар.
4	Артынчыларнын болуктери болгаш шын бижилгези.	1	Ийи болгаш чангыс чугула кезинуннуг домактар, медээ, айтырыг, алгы домактарын ылгаары, сайгарары	Артынчылар-биле домактар чогаадыр.
5	Аян состер болгаш оттунунг состери, оларнын шын бижилгези..	1	Домак кижигуннеринге сайгарылга, дурумнербиле ажыл	Аян состери-биле домактар чогаадыр.
6	Сос каттыжыкыны болгаш оларнын шын бижилгези..	1	Домак кижигуннеринге сайгарылга, дурумнербиле ажыл	Мергежилге 9, 10

7	Бодуун домак.	1	Алган билиглeринин быжыглаары, дылдын литературлуг нормаларын билири	Домактар сайгарылгазы
---	---------------	---	--	-----------------------

8	Ийи чугула кeжигуннунг болгуш чангыс чугула кeжигуннуг домактар.	1	Алган билиглeринин быжыглаары, литературлуг нормаларны билири	Мерг. 14, 15
9	Домактын чугула болгаш ийиг черге кeжигуннери	1	Синтаксистиг синонимнер болур ИЧК, ЧЧК домактарны ажыглап, солуштуруп билири.	Мерг. 21, 22
10, 11	Чангыс аймак кeжигуннерлиг домактарга бижик демдектери..	1	Адалгаларлыг, кирилде состерлиг, кирилде домактарлыг домактарга бижик демдектери, оларны чугаага ажыглаары, чогаалдан шын тывары.	Мерг. 26
12	Адалгалар, кирилделер болгаш аян состерлин домактарга бижик демдектери.	1	Билиглeрин системчидери, оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	Мерг. 32, 33, 34
13	Хыналда ажыл.	1	Тускайлаашкыннын домакка,чугаага ролю	Мерг. 36
14	Частырыглар-биле ажыл.	1	Тускайлаашкыннын домакка, чугаага ролю.	Домактар сайгарар
15	Тускайлааашкын дугайында билиг.	1	Билиглeрин системчидери,оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	Мерг. 38
16, 17	Тускайлаан кeжигуннерге бижик демдектери.	2	Алган билиглeринин быжыглаары литературлуг нормаларны билири	Мерг. 43. 44
18	Кылдынынг аргазынын деннелгелиг байлалдарын тускалаары.	1	Деепричастие-биле илереттинген байдалдарны тускайлаарынын дуруму, бижик демдектери,домактар чогаадыры	Мерг. 55, 54

19	Деепричастие-биле, причастие-биле илереттинген байдалдарны тускайлаары	1	Причастие-биле илереттинген байдалдарны тускайлаарынын дуруму, бижик демдектери, домактар чогаадыры	Пар11 М-60, 61
20	Домактын тайылбыр кезигуннерин тускайлаары.	1	Домактын тайылбыр кезигуннерин тускайлаары, бижик демдектери, домактар чогаадыры	Пар12 М-77,78

21	Дорт болгаш доора чугаа дугайында билиг. Дорт чугаалыг домакка бижик демдектери.	1	Дорт болгаш доора чугаанын ылгалы. Дорт чугаалыг домакка бижик демдектернин дуруму.	Пар13.14 М-90.91
22	Дорт болгаш доора чугаа дугайында билиг. Дорт чугаалыг домакка бижик демдектери.	1	Дорт болгаш доора чугаанын ылгалы. Дорт чугаалыг домакка бижик демдектернин дуруму.	Созуглел-биле ажыл
23	Диалог, цитата. Оларга бижик демдектери. ЧСК	1	Диалогтар тургузары, цитаталарны уезинде болгаш шын ажыглаары. Оларга бижик демдектери.	Пар15.16 М-95
24	Нарын домак дугайында билиг.	1	Нарын домактын утка хамаарылга-зы, дуруму,	Пар17 М-98.100
25	Чагырышпаан нарын домак дугайында билиг. Эвилелдер чок чагырышпаан нарын домак.	1	Чагырышпаан нарын домактарнын дуруму, ролү. Эвилелдер чок чагырышпаан нарын домактарга бижик демдектери	Пар18.19 М104.106
26	Эвилелдерлиг нарын чагырышпаан домак.	1	Чагырышпаан нарын домак тарда эвилелдерни ылгап билири, оларга бижик демдектери	Пар20 М-144.145
27	Чагырышпаан нарын домактар ЧСК	1	Чагырышпаан нарын домактарга синтаксистиг, пунктуастыг сайгарылгалар	Пар17.20 М188.126
28	Диктант «Кузел».	1	Билиглерин системчидери, оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	Чогаадыг «Мээн кузелим»
29	Частырыглар-биле ажыл.	1	Билиглерин системчидери, оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	Дурумнерге созуглел

30	ЧНД. Чагырышкан нарын домакка тайылбыр домактын туружу.	1	Чагырышкан нарын домакка тайылбыр домактын туружун билип алыры, созуглелдин лингвистиктиг, синтак-систиг, пунктуастыг сайгарылгазы	Пар21.22 М-2.4
31	Тайылбыр домактарнын янзылары. Уенин тайылбыр домаа.	1	Тайылбыр домактарнын янзыларында. Уенин тайылбыр домакты тып, ылгап билири	Пар23 М-9

32	Уенин тайылбырдомаанын колдомакка каттыжар аргалары. У.т домаанын кол домакка я/буру аргалар-биле холбажыры.	1	Уенин тайылбыр домаанын кол домакка каттыжар аргалары. У.т домаанын кол д я/буру аргалар-биле холбажырын тодарадыры	Пар24.25 М20.21(3),22
33	Немелденин тайылбыр домаа.	1	Немелделернин тайылбыр домаан тып, ылгап билири, оон холбажыр аргалары	Пар26 М-24
34	Частырыглар-биле ажыл. Диктант «Тудугжунун ооружкузу».	1	Билиглерин системчидери,оларнын хыналдазы, литературлуг нормаларны билири	Пар26.27 М-28.29
35	Немелденин тайыл-быр домаанга бижик демдектери. Частырыгларбиле ажыл.	1	Немелделернин тайылбыр домаанга бижик демдектери, оон кол домак-биле холбажыр аргалары	Пар28 М-32.34
36	Тодарадылганын тайыбыр домаа. Немелделернин тайылбыр домаа	1	Тодарадылганын тайыбыр домаа. Немелделернин тайылбыр домаанда холбажыр аргалары.	Пар28 М-39 2-2 д. сайгар-зы
37	Даар байдалдарнын тайылбыр домаа.	1	Даар байдалдарнын тайылбыр домаанын кол домак-биле холбажыр аргалары.	Пар29 М-43.44
38	Даар байдалдарнын тайылбыр домаа.	1	Даар байдалдарнын тайылбыр домаанын кол домакка холбажыр аргалары.	Созуглелден тып,сайгарар
39	Чорулдээнин тайылбыр домаа.	1	Чорулдээнин тайылбыр домаанын кол домакка холбажыр аргалары.	Пар30 М-54.56
40	Чорулдээнин тайылбыр домаа.	1	Чорулдээнин тайылбыр домаанын кол домакка холбажыр аргалары.	Созуглел-биле ажыл

41	Сорулганын тайылбыр домаа.	1	Сорулганын тайылбыр домаанын кол домакка холбажыр аргалары.	Пар31 М-59.57
42	Чылдагааннын тайылбыр домаа.	1	Чылдагааннын тайылбыр домаанын кол домакка холбажыр аргалары.	Пар32 М-62
43	Чылдагаанын тайылбыр домаанга быжыглаашкын.	1	Чылдагаанын тайылбыр домаанын кол домакка холбажыр аргалары.	Пар 32. Созуглелбиле ажыл

44	Деннелгенин тайылбыр домаа.	1	Деннелгенин тайылбыр домаанын кол домакка холбажыр аргалары.	Пар33 М-67
45	Туруштун тайылбыр домаа.	1	Туруштун тайылбыр домаанын кол домакка холбажыр аргалары.	Пар34 М-69
46	Кылдыныг аргазынын тайылбыр домаа.	1	Кылдыныг аргазынын тайылбыр домаанын кол домакка холбажыр аргалары.	Пар35 М-75
47	Кылдыныг аргазынын тайылбыр домаа.	2	Кылдыныг аргазынын тайылбыр домаанын кол домакка холбажыр аргалары.	Пар35 М-75
48	Тайылбыр домактарынын янзылары.ЧСК	1	Тайылбыр домактарынын янзыларын ылгап билири	Пар28-35 М-76
49	Тайылбыр домактарнын янзылары	1	Тайылбыр домактарынын янзыларын ылгап билири	Пар28-35
50	Хыналда ажыл.	1	Билиглери системчидери,оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	Орфографтыг , пунктуастьг дурумнерни катаптаар
51	Частырыглар-биле ажыл. Хой тайылбыр домактарлыг чагы-рышкан нарын домактар.	1	Хой тайылбыр домактарлыг чагырышкан нарын домактарнын дуруму	Пар36 М-77
52	Хой тайылбыр домактарлыг чагырышкан нарын домактар.	1	Хой тайылбыр домактарлыг чагырышкан нарын домактарнын дуруму	П.36. М-79 (схема тург.)

53	Хой тайылбыр домактарлыг чагырышкан нарын домактар.	1	Хой тайылбыр домактарлыг чагырышкан нарын домактарнын дуруму	М-80
54	Диктант «Бугу кушту фронтуга».	1	Билиглери системчидери, оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	ЧНД ушта б/р т. чогаал «М оттуктан»
55	Частырыглар-биле ажыл. Кыска эдертиг.	1	Билиглери системчидери, оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	Пар37 М-83

56	Нарын домактарга будун чартык сек, ийи сек болгаш тире.	1	Нарын домактарга будун чартык сек, ийи сек болгаш тирени шын салыры	Пар37.38.39 М85
57	Нарын домактарга бижик демдектерин салырынга катаптаашкын.	1	Нарын домактарга бижик демдектерин шын салыры.	Пар37-39 М88.89
58	Нарын домактарга бижик демдектерин салырынга катаптаашкын.	1	Нарын домактарга бижик демдектерин шын салыры.	Созуглел-биле ажыл Домак сайгарылг.
59	Нарын домактарга катаптаашкын ЧСК. Эдертиг «Игилчи Кижиг»	1	Билиглери системчидери, оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	Созуглел-биле ажыл Домак сайгарылг.
60	Тускайлаан кижигуннер.	1	Тускайлаан кижигуннернин дуруму	Пар7.8 М-90
61	Диалог, монолог, , цитатанын	1	Диалог, монолог, цитатага бижик демдектерин шын салыры, домактар чогаадыры	Пар7.8 М-91
62	ЧТК болгаш оларга бижик демдектери.	1	ЧТК болгаш оларга бижик демдектерин шын салыры	Пар15.16.17 М94
63	Домактын долу синтаксистиг сайгарылгазы.	1	Билиглери системчидери, оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	Пар20-21.22 М98
64	Домактарга бижик демдектерин салыры. СК, бодуун домак.	1	Домактарга бижик демдектерин салыры. СК, бодуун домак.	М-100

65	Тайылбыр домактарнын янзылары.	1	Тайылбыр домактарнын янзыларын ылгаары	Пар23-25
66	Диктант « Борбак-оол спортка ынак».	1	Билиглери системчидери, оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	Созуглел-биле ажыл Домак сайгарылг.
67	Частырыглар-биле ажыл.	1	Билиглери системчидери, оларнын хыналдазы литературлуг нормаларны билири	Созуглелдин сайгарылгазы
68	Сос тургузуунга сайгарылга. Домакка бижик демдектери.	1	Сос тургузуунга сайгарылга. Домакка бижик демдектери.	М-103
69	Чугаа кезектеринин морфологтуг сайгарылгазы.	1	Чугаа кезектеринин морфологтуг сайгарылгазы. Орфографтыг, пунктуастыг дурумнер, сайгарылгалар	Морфологтуг сайгарылга
70	Туннел кичээл. Чайгы онаалгалар.	1	Туннел кичээл. Чайгы онаалгалар.	Чайгы онаалгалар

